

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 12. toukokuuta 2026
(OR. en)

8931/26
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2026/0060(NLE)

RECH 207
RELEX 601

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Ed. asiak. nro:	8120/26
Asia:	<i>Kilpailukykyneuvoston (sisämarkkinat, teollisuus, tutkimus ja avaruus) 28.–29. toukokuuta 2026 pidettävän istunnon valmistelu</i> Neuvoston suositus tiedediplomatian eurooppalaisesta kehyksestä – Hyväksyminen

NEUVOSTON SUOSITUS

tiedediplomatian eurooppalaisesta kehyksestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan yhdessä 182 artiklan 5 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tiede on globaali julkishyödyke, joka laajentaa tietämyksen rajoja ja kehittää ratkaisuja ihmiskunnan hyödyksi perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen avulla sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.
- (2) Tiede on universaali kieli, joka yhdistää ja innoittaa ihmisiä ja kansakuntia.
- (3) Tiede on aina ollut Euroopan yhdentymisen veturi, ja se auttaa muovaamaan yhteisiin periaatteisiin ja arvoihin perustuvaa eurooppalaista identiteettiä.
- (4) Tiede, tutkimus, innovointi ja korkeakoulutus ovat keskeisessä asemassa unionin pehmeän vallan käytössä, ja ne auttavat edistämään unionin suhteita kolmansiiin maihin, myös tilanteissa, joissa diplomaattiset suhteet ovat vaikeat.

- (5) On tarpeen varmistaa, että kansainvälinen tutkimus- ja innovointijärjestelmä on sekä avoin että turvallinen, noudattaen periaatetta ”niin avoin kuin mahdollista ja niin suljettu kuin välttämätöntä” tutkimuksen turvallisuuden parantamisesta annetun neuvoston suosituksen¹ mukaisesti.
- (6) Tutkimus ja innovointi ovat unionin kilpailukyvyn, resilienssin, vaurauden ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin ytimessä samalla kun ne edistävät myös unionin etujen ja arvojen suojelemista.
- (7) Horisontti Eurooppa -puiteohjelma on maailman suurin monenvälinen tutkimus- ja innovointiohjelma, johon voivat osallistua kolmannet maat, kun esimerkiksi luotettavat kumppanimaat unionin naapurustossa ja sen ulkopuolella voivat assosioitua siihen, sekä tutkijat ympäri maailman.
- (8) Choose Europe for Science -aloite² pyrkii lisäämään unionin houkuttelevuutta tutkijoille ympäri maailman muun muassa Euroopan tutkimusneuvoston (ERC)³ apurahoilla, Marie Skłodowska-Curie -toimilla (MSCA)⁴ sekä kansallisen ja tarvittaessa alueellisen tason välineiden avulla.
- (9) Uraaurtavien teknologioiden, kuten tekoälyn ja kvanttiteknologian kehitys ja käyttöönotto edistävät kiihtyvää globaalia kilpailua ja niillä on mullistavia vaikutuksia ihmisten elämään. Tekoälyn käyttö tieteessä muutosta edistävänä voimana luo ennennäkemättömiä mahdollisuuksia mutta myös haasteita, jotka liittyvät esimerkiksi henkiseen omaisuuteen, datan hallintaan, tieteelliseen julkaisutoimintaan, mallien jakamiseen, tieto- ja laskentaresurssien käyttöön sekä tieteen etiikkaan ja integriteettiin.

¹ Neuvoston suositus, annettu 23 päivänä toukokuuta 2024, tutkimuksen turvallisuuden parantamisesta, EUVL C, C/2024/3510, 30.5.2024.

² https://commission.europa.eu/topics/research-and-innovation/choose-europe_en.

³ <https://erc.europa.eu/homepage>.

⁴ <https://marie-sklodowska-curie-actions.ec.europa.eu/>.

- (10) Unioni toimii arvaamattomassa geopoliittisessa ympäristössä, jossa kansainväliseen yhteistyöhön, demokratiaan, monenvälisyyteen, oikeusvaltioperiaatteen ja itse tieteeseen kohdistuu kasvavia paineita
- (11) Valtiolliset ja valtiosta riippumattomat toimijat kohdistavat yhä enemmän painetta globaaleihin hyödykkeisiin ja yhteisresursseihin, myös kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla.
- (12) Edistyminen YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman⁵ ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa sekä maapalloa koettelevan ilmastonmuutoksen, luontokadon ja ympäristön pilaantumisen kolmoiskriisin ratkaisemisessa ei ole ollut riittävä, minkä vuoksi tarvitaan tieteelliseen näyttöön perustuvia yhteisiä toimia maiden välillä.
- (13) Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC)⁶, biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja käsittelevän hallitustenvälisen tiede- ja politiikkafoorumin (IPBES)⁷ ja kemikaaleja, jätteitä ja saastumista käsittelevän tiedepoliittisen paneelin⁸ kaltaisten maailmanlaajuisen hallitustenvälisen tiedepoliittisten elinten tärkeimpiä mahdollistajia.
- (14) Tutkimus tuottaa näyttöä, jota tarvitaan kansainvälisten sopimusten perustaksi ja poliittisen päätöksenteon tueksi useilla eri diplomatian aloilla.
- (15) Ulko- ja turvallisuuspolitiikka, mukaan lukien yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP), vaikuttaa tutkimus- ja innovointipolitiikkaan sekä suoraan, esimerkiksi asettamalla rajoituksia tiettyjen kansainvälisten kumppaneiden ja kilpailijoiden kanssa tehtävälle yhteistyölle, että välillisesti, esimerkiksi helpottamalla kansainvälistä yhteistyötä ja luomalla tasapuoliset toimintaedellytykset.

⁵ <https://sdgs.un.org/2030agenda>.

⁶ <https://www.ipcc.ch/>.

⁷ <https://www.ipbes.net/>.

⁸ <https://www.unep.org/isp-cwp>.

- (16) Koska tietämys, tutkimus ja innovointi muuntuvat aiempaa helpommin vallaksi ja geopolitiittiseksi vaikutusvallaksi, vahva ja riippumaton unioni hyötyisi unionin tutkimus- ja innovointiresurssien tehokkaammasta hyödyntämisestä ja moninaisten strategisten kumppanuuksien luomisesta.
- (17) Koska tiede, teknologia ja innovointi ovat yhä tiiviimmin yhteydessä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan, mikä käy ilmi lukuisista unionin toimintapoliittisista asiakirjoista⁹ ja viimeaikaisista merkittävistä raporteista¹⁰, tarvitaan tiedediplomatian eurooppalainen kehys.

⁹ Muun muassa komission tiedonanto tutkimusta ja innovointia koskevasta globaalista lähestymistavasta, COM(2021) 252 final, 18.5.2021 ja siihen liittyvät neuvoston päätelmät, 12301/21, 28.9.2021; yhteinen tiedonanto EU:n vahvemmassa panostuksesta sääntöihin perustuvaan monenvälisyyteen, JOIN(2021) 3 final, 17.2.2021 neuvoston päätelmät ”Tutkimuksen ja innovoinnin kansainvälisen yhteistyön arvot ja periaatteet”, 10125/22, 10.6.2022; neuvoston päätelmät ”Tutkimuksen ja innovoinnin roolin ja vaikutuksen vahvistaminen unionin poliittisessa päätöksentekoprosessissa”, 16450/23, 8.12.2023; komission tiedonanto ”Tutkimus- ja teknologiainfrastruktuureja koskeva eurooppalainen strategia”, COM(2025) 497 final/2, 30.9.2025; yhteinen tiedonanto ”EU:n taloudellisen turvallisuuden vahvistaminen”, JOIN(2025) 977 final, 3.12.2025; neuvoston suositus, annettu 23 päivänä toukokuuta 2024, tutkimuksen turvallisuuden parantamisesta, EUVL C, C/2024/3510, 30.5.2024.

¹⁰ Enrico Letta, ”*Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens*”, 2024; Euroopan komissio, ”*The future of European competitiveness. Part A, A competitiveness strategy for Europe*”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2025; Euroopan komissio, ”*Align, act, accelerate – Research, technology and innovation to boost European competitiveness*”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024; Euroopan komissio, ”*A European framework for science diplomacy – Recommendations of the EU Science Diplomacy Working Groups*”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2025.

- (18) Tiedediplomatia yhdistää tieteen ja diplomatian ja vahvistaa niiden välistä vuoropuhelua, minkä vuoksi sillä on keskeinen rooli, kun
- a) turvataan ja edistetään unionin demokraattisia arvoja, strategisia etuja ja teknologista ja datasuvereniteettia,
 - b) vahvistetaan avoimen ja turvallisen kansainvälisen tieteellisen yhteistyön avulla unionin kilpailuasemaa yhtenä maailman johtavista toimijoista tieteen ja teknologian aloilla,
 - c) vahvistetaan luottamusta tieteeseen, tuetaan päätöksentekoprosesseissa ennakoinnin ja tieteellisen neuvonnan käyttöönottoa ja edistetään yleisön osallistumista,
 - d) maksimoidaan unionin tutkimus- ja innovointipotentiaalin vaikutus rauhanpyrkimysten ja ihmisoikeuksien suojelun sekä sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen edistämässä ja
 - e) vahvistetaan unionin sitoutumista globaalien julkishyödykkeiden ja yhteisresurssien kestävään hallintaan, maapalloa koettelevan ilmastonmuutoksen, luontokadon ja ympäristön pilaantumisen kolmoiskriisin torjumiseen sekä YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseen.
- 19) Unionin tiedediplomatian olisi
- a) perustuttava edelleen vankasti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuihin unionin perustana oleviin arvoihin, joita ovat vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen;

- b) perustuttava erityisesti kansainvälisen tutkimus- ja innovointiyhteistyön periaatteisiin ja arvoihin, jotka on esitetty tutkimusta ja innovointia koskevassa globaalissa lähestymistavassa¹¹, Euroopan tutkimus- ja innovaatio sopimuksessa¹², kansainvälisestä tutkimus- ja innovaatioyhteistyöstä annetussa Marseillen julistuksessa¹³ ja monenvälistä vuoropuhelua koskevassa Brysselin julkilausumassa tutkimuksen ja innovoinnin kansainvälisen yhteistyön periaatteista ja arvoista¹⁴, ja joita ovat akateeminen vapaus ja tieteellisen tutkimuksen vapaus, tieteellinen huippuosaaminen, tutkimuksen etiikka ja integriteetti, tutkimuksen turvallisuus, sukupuolten tasa-arvo, yhtäläiset mahdollisuudet kaikille, monimuotoisuus ja osallisuus, avoin tiede ja avoin data sekä näyttöön perustuva päätöksenteko;
- c) toteuduttava täysimääräisesti perussopimuksessa määriteltyä kunkin osapuolen toimivaltaa noudattaen ja varmistaen johdonmukaisuus unionin ulkoisen toiminnan ja asiaankuuluvien ohjelmien, erityisesti Horisontti Eurooppa -puiteohjelman, kanssa.

- (20) Tiedediplomatiaa ei pitäisi käyttää mekanismina, jolla heikennetään unionin tason pakotteita.
- (21) YK:n kasvatusta, tiede- ja kulttuurijärjestö (Unesco) ja muut monenväliset järjestöt edistävät globaaleja ja alueellisia tiedediplomatiaa koskevia keskusteluja, joihin unionin olisi osallistuttava.
- (22) Voidakseen edistää etujaan sekä osallistaa valtiollisia ja valtiosta riippumattomia toimijoita unionin olisi toimittava strategisesti ja koordinoitusti tiedediplomatian alalla suhteessa maailmanlaajuisiin kumppaneihinsa ja kilpailijoihinsa, jotka myös investoivat omiin tiedediplomatian valmiuksiinsa.

¹¹ Komission tiedonanto, ”Tutkimusta ja innovointia koskeva globaali lähestymistapa”, COM(2021) 252 final, 18.5.2021.

¹² Neuvoston suositus (EU) 2021/2122, annettu 26 päivänä marraskuuta 2021, Euroopan tutkimus- ja innovaatio sopimuksesta (EUVL L 431, 2.12.2021, s. 1).

¹³ <https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/sites/default/files/2022-03/d-claration-de-marseille--17072.pdf>.

¹⁴ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/94d6bb42-1fe7-478c-b6b4-d0be4dfb0204_en?filename=brussels-ministerial-statement-2024-02.pdf.

- (23) On tarpeen vahvistaa oikeudenmukaisia ja molempia osapuolia hyödyttäviä kumppanuuksia globaalin etelän kanssa, erityisesti unionin kannalta strategisesti merkittävillä alueilla, muun muassa Global Gateway- ja Team Europe -aloitteiden ja kolmenvälisten yhteistyömekanismien avulla, jotta voidaan tukea nuoria tutkijoita ja aivokiertoa, vahvistaa tieteellisiä valmiuksia, puuttua tutkimuksen epäsymmetrioihin, edistää tietämyksen yhteiskehittämistä ja vastata yhteisiin maailmanlaajuisiin haasteisiin.
- (24) Useat jäsenvaltiot ovat kehittäneet ja ottaneet käyttöön kansallisen tiedediplomatiastrategian ja vahvistaneet ulkoasiainhallinnon tieteellisiä ja teknisiä valmiuksia niin kotimaassa kuin ulkomailla.
- (25) Koska käynnissä on lukuisia toimia, on tarpeen edistää tiedediplomatian johdonmukaisuutta ja resurssien optimointia sekä unionin että jäsenvaltioiden tasolla. Tätä varten tarvitaan koordinoitua, vertaisoppimista ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa, ja komission olisi tarvittaessa tarjottava jäsenvaltioille räätälöityä ohjausta ja apua niiden erityistilanteet ja olemassa olevat erot huomioon ottaen.
- (26) Tiedediplomatia voi edistää eurooppalaisen tutkimusalueen, jäljempänä 'ERA', edistämistä ja toteuttamista niin unionin sisällä kuin sen ulkoista ulottuvuutta kunnioittaenkin. Sen vuoksi tiedediplomatian eurooppalaisen kehyksen perustaminen on sisällytetty ERAn toimintapoliittiseen ohjelmaan 2025–2027¹⁵, jolla edistetään niin kutsuttua viidettä vapautta eli tutkimuksen ja innovoinnin sisämarkkinoiden luomista¹⁶.

¹⁵ Neuvoston suositus, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2025, eurooppalaisen tutkimusalueen toimintapoliittisesta ohjelmasta (2025–2027), EUVL C, C/2025/3593, 30.6.2025.

¹⁶ Enrico Letta, sama kuin edellä.

- (27) Unioni on toteuttanut useita aloitteita, jotka ovat muokanneet globaalia tiedediplomatiaa, kuten Euroopan ydinfysiikan tutkimusjärjestö (CERN)¹⁷ ja International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA)¹⁸. Viime vuosina muodostunut eurooppalaisten tiedediplomatian tutkijoiden ja ammattilaisten aktiivinen yhteisö on johtanut muun muassa EU:n tiedediplomatia-allianssin (EU Science Diplomacy Alliance)¹⁹ ja EU:n ulkoministeriöiden tieteellisten neuvonantajien ja tiedediplomatiakoordinaattoreiden verkoston (Network of Science Advisers and Science Diplomacy Coordinators in EU Ministries of Foreign Affairs)²⁰ perustamiseen.
- (28) Unionin ja sen jäsenvaltioiden tulisi näin ollen vakiinnuttaa asemansa tiedediplomatian globaaleina johtajina, jotta ne voivat puolustaa omia etujaan, edistää eurooppalaisia arvoja sekä palvella maailmanlaajuisia yleisiä etua.
- (29) Tässä suosituksessa tarkoitetaan:
- a) 'tieteellä' fyysisen ja sosiaalisen maailman rakenteen ja käyttäytymisen järjestelmällistä tutkimista havainnoinnin, kokeilujen, analyysien ja tulkintojen avulla ja teorioiden testaamista saadun näytön perusteella. Sen katsotaan tässä käsittävän luonnontieteet, teknologian, insinööritieteet, matematiikan ja lääketieteen sekä yhteiskuntatieteet, humanistiset tieteet ja taiteet, ja kattavan sekä perustutkimuksen että soveltavan tutkimuksen julkisella ja yksityisellä sektorilla;
 - b) 'diplomatialla' sitä, kun valtiolliset ja valtiosta riippumattomat toimijat hoitavat kansainvälisiä suhteita rauhanomaisin keinoin, kuten vuoropuhelun ja neuvottelujen avulla, myös ulkomailla olevien edustajien välityksellä;
 - c) 'tiedediplomatialla' tieteen, tieteellisen näytön ja tieteellisen yhteistyön suoraa tai välillistä käyttöä ulkopoliittikan hyödyksi ja tueksi sen eri tasoilla sekä diplomatian käyttöä kansainvälisen yhteistyön ja tieteellisen kehityksen tukemisessa ja edistämisessä.

¹⁷ <https://home.cern/>.

¹⁸ <https://iiasa.ac.at/>.

¹⁹ <https://www.science-diplomacy.eu/>.

²⁰ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/strategy/strategy-research-and-innovation/europe-world/international-cooperation/science-diplomacy_en#eu-ministries-of-foreign-affairs-science-diplomacy-and-advice-network

- (30) Tämä suositus ei vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan millään politiikan alalla, mukaan lukien ulko- ja turvallisuuspolitiikka, eikä tieteellisten laitosten autonomiaan tai riippumattomuuteen.

SUOSITTAA, ETTÄ JÄSENVALTIOT toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet, institutionaalinen riippumattomuus ja akateeminen vapaus täysimääräisesti huomioon ottaen sekä jäsenvaltioiden kansallisten erityispiirteiden, erilaisten lähtökohtien ja perussopimuksen mukaisen toimivallan mukaisesti ja ottaen huomioon tarpeen optimoida resursseja sekä unionin että jäsenvaltioiden tasolla, toteuttavat seuraavat strategiset, operatiiviset ja mahdollistavat toimet, joilla ne:

Strategiset toimet

1. tunnustavat tiedediplomatian merkityksen osana niiden tutkimus- ja innovointitoimia sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa ja sen panoksen yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan ja yhteiseen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan huomioimalla tiedediplomatian potentiaalin asiaankuuluvissa poliittisissa strategioissa;
2. maksimoivat yhteistyössä komission kanssa tiedediplomatian vaikutuksen unionin arvojen, kuten vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen, sekä rauhan ja monenvälisyyden edistämiseen;
3. tunnustavat tiedediplomatian mahdollisuudet edistää kansainvälisiä yhteistyötoimia tieteen, tutkimuksen ja innovoinnin alalla ja käyttävät tiedediplomatia-toimia vahvistaakseen kuvaa unionista akateemisen vapauden, tieteellisen tutkimuksen vapauden, avoimen tieteen sekä avoimen ja turvallisen kansainvälisen tutkimus-, teknologia- ja innovointiyhteistyön globaalina edistäjänä, muun muassa Choose Europe for Science -aloitteen avulla Team Europe -lähestymistavan pohjalta ja kolmansien maiden Horisontti Eurooppa - puiteohjelmaan ja Euratom-ohjelmiin assosioitumisen kautta;

4. käyttävät yhteistyössä komission kanssa tiedediplomatiaa unionin kilpailukyvn, resilienssin, vaurauden ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin parantamiseen, jotta voidaan esimerkiksi hyödyntää paremmin unionin kanssa solmittujen kumppanuuksien tarjoamia mahdollisuuksia, muun muassa Global Gateway -strategian²¹ kautta, edistää eurooppalaisia teknologioita ja tukea unionin roolia maailmanlaajuisten teknisten standardien asettamisessa, sekä unionin teknologisen ja datasuvereniteetin tukemiseen avoimuuden ja datan jakamisen osalta vastavuoroisuuden periaatteeseen perustuen;
5. edistävät unionin, kansallisella ja alueellisella tasolla tiedediplomatian eri toimijoiden välistä monialaista ja poikkitieteellistä vuoropuhelua siitä, miten tieteelliset tavoitteet voidaan parhaiten sovittaa yhteen ulko- ja turvallisuuspolitiikan etujen kanssa, kiinnittäen erityistä huomiota tarpeeseen a) arvioida rajoitusten vaikutuksia kansainväliseen tieteelliseen yhteistyöhön; b) tunnistaa ja vähentää taloudellisia ja tutkimuksen turvallisuuteen liittyviä riskejä erityisesti kriittisillä ja arkaluonteisilla teknologia-aloilla; ja c) tutkia ja hyödyntää tiedediplomatian mahdollisuuksia tutkimuksen ja innovoinnin sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikan toimien valmistelemiseksi;
6. yksilöivät kaksikäyttöteknologiaan ja muihin arkaluonteisiin teknologioihin liittyvät turvallisuuskohdat asianmukaisesti huomioon ottaen ja yhteistyössä komission kanssa erityisalat, joilla tiedediplomatiaa voidaan käyttää luottamusta rakentavana välineenä vuoropuhelun ylläpitämiseksi kolmansien maiden kanssa silloin kun sen katsotaan olevan hyödyllistä ja ulko- ja turvallisuuspolitiikan mukaista, varmistaen samalla, että tällainen vuoropuhelu ei johda arkaluonteisen tiedon luvattomaan siirtoon ulkomaisille sotilas- tai tiedustelupalveluille eikä heikennä unionin tason pakotteita;

²¹ <https://commission.europa.eu/topics/international-partnerships/global-gateway>.

7. hyödyntävät tiedediplomatiaa aina kun se voi tuoda lisäarvoa vakiintuneisiin poliittisiin prosesseihin, jotta voidaan edistää YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoa, tukea kansainvälisten sopimusten kehittämistä ja täytäntöönpanoa, vastata maailmanlaajuisiin kestävyysaasteisiin, myös arktisen alueen, Välimeren alueen, EU:n itäisten raja-alueiden ja Länsi-Balkanin kaltaisilla haurailta ja geopolittisesti strategisilla alueilla, sekä hallita kestävästi globaaleja hyödykkeitä ja yhteisresursseja pirstaloituneessa geopolittisessä ympäristössä, myös lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla, kuten aava meri ja syvämeri, Antarktis, maapallon kiertorata, Kuu ja muut taivaankappaleet, sekä myös yhteishyödykkeitä, kuten radiotaajuuksia ja pimeää ja hiljaista taivasta;
8. edistävät yhteistyössä komission kanssa unionin johtavaa asemaa globaalissa tiedediplomatiassa a) osallistumalla globaalista tiedediplomatiasta käytävään maailmanlaajuiseen keskusteluun, jota Unesco ja muut kansainväliset foorumit edistävät, sekä b) vahvistamalla siteitä ja luomalla liittoumia luotettavien kumppaneiden kanssa ympäri maailman unionin ja jäsenvaltioiden yhteisten etujen mukaisesti ja tutkimuksen ja innovoinnin periaatteiden ja arvojen pohjalta;
9. käyttävät tiedediplomatiaa helpottamaan kansainvälisten tutkimusinfrastruktuurien perustamista ja kehittämistä hyödyntäen menestyksekkäitä esimerkkejä, kuten SESAMEa (International Centre for Synchrotron-light for Experimental Science and Applications in the Middle East)²², ja siten edistävät unionin tavoitteita ja vaikutusvaltaa;
10. asemoivat yhteistyössä komission kanssa eurooppalaiset tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit unionin pehmeän vallan strategisiksi resursseiksi tiedediplomatian alalla²³ sekä unionin strategisen autonomian ja tieteellisen huippuosaamisen keskeisiksi edistäjiksi hyödyntämällä niiden potentiaalia houkutellessa parhaita osajia, niiden panosta innovointiin, läpimurtotutkimukseen, tietämyksen tuottamiseen, standardien asettamiseen sekä löydettävissä olevan, saavutettavissa olevan, yhteentoimivan ja uudelleenkäytettävän datan jakamiseen sekä niiden roolia kahden- ja monenvälisten suhteiden edistämiseksi;

²² <https://www.sesame.org.jo/>.

²³ Komission tiedonanto ”Tutkimus- ja teknologiainfrastruktuureja koskevasta eurooppalaisesta strategiasta”, COM/2025/497 final/2, 30.9.2025, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM%3A2025%3A497%3AREV1>.

Operatiiviset toimet

11. harkitsevat asianmukaisten tukijärjestelyjen luomista, jos sellaisia ei vielä ole, ja olemassa olevien rakenteiden hyödyntämistä tiedediplomatian yhteensovittamiseksi hallinnon eri tasojen ja niillä toimivien keskeisten sidosryhmien välillä; ne voivat esimerkiksi tarvittaessa nimittää kansallisen tiedediplomatiakoordinaattorin ja tutkia synergioita muiden alakohtaisten diplomatioiden (ilmasto, ympäristö, vesi, valtameret, napa-alueet, avaruus, energia ja terveys) kanssa kiinnittäen erityistä huomiota keskinäisiin yhteyksiin teknologia- ja digitaalisen diplomatian sekä kulttuuridiplomatian kanssa;
12. harkitsevat tarpeen mukaan ja tarvittaessa komissiota kuullen sellaisten intresseihin ja arvoon perustuvia tiedediplomatiatoimia koskevien kansallisten etenemissuunnitelmien laatimista, joita päivitetään säännöllisin väliajoin ja jotka perustuvat a) asiaankuuluvien tiedediplomatian sidosryhmien kesken sovittujen unionin, kansallisen ja tarvittaessa alueellisen tason strategisten temaatisten ja maantieteellisten prioriteettien ja intressien yksilöimiseen ja b) unionin ja EU:n ulkopuolisten maiden välisten yhteisten etujen ja yhteistyömahdollisuuksien arviointiin tietyillä aloilla, myös Horisontti Eurooppa - puiteohjelmaan osallistumisen ja assosioitumisen kautta;

13. arvioivat ulkoministeriöissä ja muissa asiaan liittyvissä ministeriöissä käytössä olevia tieteellisen neuvonnan ja ennakoinnin mekanismeja ja tarvittaessa vahvistavat niitä, jotta voidaan tunnistaa valmiuksissa olevat puutteet ja laatia suosituksia politiikkaa tukevan tieteen mekanismien parantamiseksi, myös mahdollisesti sijoittamalla tutkijoita ja tutkimushenkilöstöä²⁴ ulkoasiainhallintoihin tieteellisiksi neuvonantajiksi tarvittaessa, hyödyntäen kokemuksia, joita on saatu olemassa olevista tieteellisen neuvonnan mekanismeista maailmanlaajuisella, unionin, kansallisella ja alueellisella tasolla, jotta voidaan tukea myös laajempia pyrkimyksiä edistää tieteellisen näytön käyttöä julkisessa päätöksenteossa²⁵ esimerkiksi politiikkaa tukevaa tiedettä edistävien ERA-toimien avulla;
14. tarkastelevat uudelleen ja tarvittaessa vahvistavat tiedeministeriöiden ja muiden asiaankuuluvien tutkimus- ja innovointirakenteiden diplomaattisia ja kansainvälisiä yhteistyömekanismeja tunnistamalla valmiuksissa olevat puutteet ja kehittämällä toimenpiteitä diplomaattisten taitojen parantamiseksi näissä mekanismeissa, myös mahdollisesti sijoittamalla kokeneita diplomaattisia neuvonantajia tieteellisiin laitoksiin;

²⁴ Neuvoston suositus, annettu 18 päivänä joulukuuta 2023, eurooppalaisesta kehyksestä tutkimus-, innovointi- ja yrittäjyysosaajien houkuttelemiseksi Eurooppaan ja heidän pitämisekseen Euroopassa, EUVL C, C/2023/1640, 29.12.2023.

²⁵ Neuvoston päätelmien ”Tutkimuksen ja innovoinnin roolin ja vaikutuksen vahvistaminen unionin poliittisessa päätöksentekoprosessissa”, 16450/23, 8.12.2023, mukaisesti.

15. vahvistavat koordinoitusti yhteistyössä komission kanssa unionin osallistumista tieteellisiin kansainvälisiin järjestöihin ja tarvittaessa unionin tukea tällaisille järjestöille, mukaan lukien maailmanlaajuiset hallitustenväliset tiede- ja politiikkafoorumit, sekä lisäävät yhteistyötä tiedediplomatian alalla toimivien kansainvälisten valtioista riippumattomien järjestöjen, kuten kansainvälisen tiedeakatemian (ISC)²⁶ ja GESDAn (Geneva Science and Diplomacy Anticipator)²⁷, kanssa sekä teknisten standardien ja käytäntöjen parissa työskentelevien organisaatioiden kanssa;
16. luovat yhteistyössä komission kanssa verkostoja ja synergioita unionin ja jäsenvaltioiden diplomaattisten edustustojen tiede- ja teknologia-asiantuntijoiden välille ympäri maailmaa, jotta heidän lyhyt- ja pitkäaikainen vaikutuksensa voidaan maksimoida ja jotta voidaan hyödyntää paremmin olemassa olevia resursseja, myös kansallisia verkostoja ja digitaalisia alustoja, samalla kun keskitytään koordinointiin uusien rakenteiden luomisen sijaan ja vältetään tarpeetonta hallinnollista rasitetta;
17. tukevat yhteistyössä komission kanssa unionin tiedediplomatiaa soveltamalla jäsenneiltyä toimintamallia jäsenvaltioissa työskentelevien ulkomaisten tutkijoiden tieteellisiin yhteisöihin ja avustamalla asiaankuuluvien verkostojen luomisessa yhteistyössä akateemisten vaihto-ohjelmien sekä muiden asiaan liittyvien mekanismien kanssa hyödyntämällä paremmin ohjelmien ja liikkuvuusjärjestelyjen kansallisia ja unionin tason alumniverkostoja, kuten Marie Curie -alumniyhdistystä²⁸ ja Erasmus Mundus -yhdistystä²⁹, sekä hyödyntämällä vakiintuneita tapahtumia, jotka edistävät ihmisten välistä tieteeseen liittyvää vuorovaikutusta geopoliittisten jakolinjojen yli;
18. kehittävät strategisen toimintamallin maastaan paenneita vaarassa olevia tutkijoita varten, jotta nämä tutkijat voivat jatkaa panoksensa antamista tutkimukseen ja innovointiin unionin periaatteiden ja arvojen mukaisesti samalla, kun sovelletaan tarvittavia suojatoimia;

²⁶ <https://council.science/>.

²⁷ <https://www.gesda.global/>.

²⁸ <https://www.mariecuriealumni.eu/>.

²⁹ <https://www.em-a.eu/>.

19. pyrkivät vaikuttavaan yhteistyöhön globaalin etelän kanssa luomalla molempia osapuolia hyödyttäviä tiedediplomatiakumppanuuksia, joilla voidaan edistää paikallisen tietämyksen ja asiantuntemuksen hyödyntämistä yhteisten maailmanlaajuisten haasteiden ratkaisemisessa ja tarjota mahdollisuuksia valmiuksien kehittämiseen, mikä auttaa myös poistamaan tutkimus- ja innovointivalmiuksien epäsymmetrioita;

Mahdollistavat toimet

20. edistävät yhteyksiä jäsenvaltioiden ulkoasiainhallintojen ja tutkimusorganisaatioiden, yliopistojen ja muiden korkeakoulujen, Eurooppalaiset yliopistot -allianssi mukaan lukien, tutkimuksen rahoittajien, tutkijoiden ja tutkimushenkilöstön sekä sellaisten kansalaisyhteiskunnan ja valtiosta riippumattomien toimijoiden välillä, jotka voivat avata uusia innovointimahdollisuuksia ja vahvistaa globaaleja kumppanuuksia myös hallitusten ja tiedemaailman välisten perinteisten kanavien ulkopuolella;
21. tukevat yhteistyössä komission kanssa monitieteiseen ja tieteidenväliseen tutkimukseen, myös järjestelmällisesti yhteiskuntatieteisiin ja humanistisiin tieteisiin, pohjautuvien myönteisten tiedediplomatianarratiivien kehittämistä ja niiden levittämistä tieteellisten julkaisujen ja kansalaisille suunnatun viestinnän ja kansalaisten kanssa tapahtuvan vuoropuhelun avulla, jotta voidaan lisätä luottamusta tieteeseen, vahvistaa informaatioympäristön eheyttä, torjua disinformaatiota ja suojella demokratiaa, vapautta ja monenvälisyyttä;

22. edistävät monikielisyyttä tiedediplomatian alalla ja kielellistä monimuotoisuutta tieteessä tutkimukseen osallistumisen edistämisestä annettujen G20-ryhmän suositusten³⁰ mukaisesti;
23. kannustavat, kansallista toimivaltaa koulutuksen ja akateemisen vapauden alalla täysimääräisesti kunnioittaen, sisällyttämään asiaankuuluviin koulutusohjelmiin tiedediplomatiaan, tieteen rooliin kansainvälisessä yhteistyössä ja näyttöön perustuvaan päätöksentekoon liittyviä tekijöitä, jotta voidaan lisätä nuorempien sukupolvien tietoisuutta tieteen, politiikan ja maailmanlaajuisten haasteiden välisistä yhteyksistä, esimerkiksi tukemalla haluttaessa tiedediplomatian nuorisolähettiläitä;
24. harkitsevat yhteistyössä akateemisten järjestöjen kanssa tiedediplomatian koulutuksen tarjoamista tutkijoille ja diplomaateille sekä tieteen ja diplomatian rajapinnassa työskenteleville ammattilaisille yhteistyössä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa muun muassa sisällyttämällä tiedediplomatiaa käsitteleviä moduuleja diplomaattikoulujen opetusohjelmiin sekä työkomennukselle lähteville diplomaateille tarkoitettuihin koulutusohjelmiin.

SUOSITTAA, ETTÄ KOMISSIO toteuttaa erityisesti seuraavat toimet tämän suosituksen 1–24 kohdan täytäntöönpanon tukemiseksi:

25. tuetaan unionin tiedediplomatian toimijoiden, strategioiden ja koulutustarjonnan sekä unionin kumppaneiden ja kilpailijoiden tiedediplomatiatoimien kartoittamista, jotta saadaan yleiskuva olemassa olevista kansallisista puitteista ja tiedediplomatian resursseista ja parhaista käytännöistä sekä globaalista tiedediplomatiaympäristöstä, jossa unioni ja sen jäsenvaltiot toimivat, mikä näin ollen auttaa myös vähentämään jäsenvaltioiden välisiä eroja;

³⁰ https://g7g20-documents.org/fileadmin/G7G20_documents/2025/G20/South%20Africa/Sherpa-Track/Research%20and%20Innovation%20Ministers/1%20Ministers'%20Language/Research%20and%20Innovation_Recommendations%20on%20Science%20Engagement_23.09.2025.pdf.

26. vahvistetaan toimia, joilla seurataan tutkimuksen, teknologian ja innovoinnin urauurtavia kehityssuuntauksia, kuten tekoälyn lisääntyvää käyttöä tieteessä unionin tekoälypolitiikan³¹ puitteissa, arvioimalla näiden kehityssuuntausten vaikutusta tieteelliseen yhteistyöhön, tutkimuksen integriteettiin, etiikkaan, immateriaalioikeuksien suojeluun ja unionin kilpailukykyyn ja resilienssiin, arvonmuodostukseen ja teknologiseen suvereniteettiin ja edistämällä näiden teknologioiden ihmiskeskeistä, vastuullista, läpinäkyvää, tasapuolista ja turvallista käyttöä maailmanlaajuisesti;
27. mahdollistetaan säännöllinen vuorovaikutus tutkijoiden ja diplomaattien välillä sekä tieteen ja diplomatian rajapinnassa työskentelevien asiantuntijoiden kanssa perustamalla Team Europe -toimintamalliin perustuva virtuaalinen eurooppalainen tiedediplomatiafoorumi, joka mahdollisuuksien mukaan perustuu olemassa oleviin unionin ja kansallisiin foorumeihin ja verkostoihin ja jonka kautta voidaan yksilöidä aloja, joilla tarvitaan yhteisiä tiedediplomatiatoimia unionin kannalta merkityksellisten maiden ja alueiden osalta;
28. perustetaan olemassa olevaan ERA-kehikseen (esim. globaalia lähestymistapaa käsittelevään ERA-foorumin pysyvään alaryhmään) tilapäinen yhteysryhmä, joka voidaan aktivoita tapauskohtaisesti, kun tarvitaan unionin yhteisiä toimia tutkimuksen ja innovoinnin alalla vastauksena geopolitiisiin kehityskulkuihin, kuten unionin taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuviin uhkiin, sotilaallisiin hyökkäyksiin tai demokratian taantumiseen, ja joka muun muassa tukee kansainvälisen tutkimusyhteistyön koordinoitua riskinarviointia ja valmiussuunnittelua;

³¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/ai-office>.

29. integroidaan EU:n tiedediplomatiakehys tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan ja muihin unionin ohjelmiin, myös Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelmaan, muun muassa edistämällä Choose Europe for Science -aloitetta, assosioitumista ja kansainvälistä osallistumista Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan, tiede- ja teknologiasopimuksia, Global Gateway -hankkeita, eurooppalaisia avoimen tieteen pilvipalveluja³², eurooppalaisia tutkimusinfrastruktuurikonsortioita (ERIC-konsortiot)³³, Eureka-verkostoa³⁴ sekä tiettyihin maantieteellisiin alueisiin ja aiheisiin keskittyviä aloitteita, mukaan lukien Välimeren alueen tutkimus- ja innovointikumppanuus (PRIMA) 2021–2027³⁵, AU:n ja EU:n innovaatio-ohjelma³⁶, Euroopan maiden ja kehitysmaiden kliinisten kokeiden yhteistyökumppanuus (EDCTP)³⁷, Mission Innovation -aloite³⁸ ja Atlantin valtameren tutkimusyhteenliittymä (AAORIA)³⁹;
30. helpotetaan alueella jo toteutettaviin toimiin perustuvan Välimeren tiedediplomatiakeskuksen perustamista, kuten Välimeren sopimuksessa⁴⁰ ilmoitettiin, tiedediplomatiatoimien kehittämiseksi Lähi-Idän alueella ja yhdessä sen maiden kanssa ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa (yhteinen toiminta), ja vahvistetaan tiedediplomatiata koskevaa vuoropuhelua keskeisten monenvälisten ja kansainvälisten kumppaneiden, kuten Afrikan unionin (AU), Latalalaisen Amerikan ja Karibian valtioiden yhteisön (CELAC), Kaakkois-Aasian maiden yhteistyöjärjestön (Asean) ja Keski-Aasian, kanssa sekä tarvittaessa EU:n ehdokasmaiden ja tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden kanssa;

32 <https://eosc.eu/>.

33 <https://www.eric-forum.eu/>.

34 <https://www.eurekanetwork.org/>.

35 <https://prima-med.org/>.

36 https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2023-07/ec_rtd_au-eu-innovation-agenda-final-version.pdf.

37 <https://www.edctp.org/>.

38 <https://mission-innovation.net/>.

39 <https://allatlanticocean.org/>.

40 Yhteinen tiedonanto, Välimeren sopimus, JOIN(2025) 26 final, 16.10.2025.

31. vahvistetaan tieteellistä neuvontaa ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla erityisesti Euroopan komission yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC)⁴¹ ja tieteellisen neuvonannon mekanismin⁴² sekä unionin erillisvirastojen⁴³ toimien avulla muun muassa tukemalla kansainvälistä vuoropuhelua yhteistyössä kansainvälisten tieteellistä neuvontaa tarjoavien elinten kanssa.

TÄYTÄNTÖÖNPANO, VIESTINTÄ JA RAPORTOINTI

Suosittelaa, että jäsenvaltiot panevat tämän suosituksen 1–24 kohdan täytäntöön mahdollisimman pian oman erityistilanteensa mukaisesti.

Suosittelaa, että komissio ja jäsenvaltiot tiedottavat tiedediplomatian merkityksestä suurelle yleisölle.

Suosittelaa, että komissio seuraa ERA-alustaa ja asiaankuuluvia seurantavälineitä käyttäen tämän suosituksen täytäntöönpanon edistymistä olemassa olevien ERAn hallintorakenteiden ja erityisesti globaalia lähestymistapaa käsittelevän ERA-foorumin pysyvän alaryhmän avulla ja yhteistyössä Euroopan ulkosuhdehallinnon kanssa ja raportoi neuvostolle tämän suosituksen täytäntöönpanon edistymisestä kahden vuoden välein osana tutkimusta ja innovointia koskevasta globaalista lähestymistavasta joka toinen vuosi laadittavaa kertomusta. Uusia rakenteita ei tarvitse luoda.

Suosittelaa, että globaalia lähestymistapaa käsittelevä ERA-foorumin pysyvä alaryhmä tukee sellaisten yhteisten indikaattoreiden laatimista, joita voidaan soveltaa kaikkiin unionin tiedediplomatiaan osallistuviin toimijoihin, jotta niiden toimintaa ja edistymistä voidaan seurata johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti ja siten kerätä tehokkaasti kollektiivista tietoa, jolla tuetaan yhdenmukaisten toimien kehittämistä niiden kesken.

⁴¹ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/index_en.

⁴² <https://scientificadvice.eu/>.

⁴³ https://www.euda.europa.eu/publications/brochures/eu-ansa_en.

Tässä yhteydessä jäsenvaltioita pyydetään vapaaehtoisesti ja mahdollisuuksien mukaan jakamaan komissiolle tietoja niiden kansallisista lähestymistavoista ja aloitteista edellä mainittujen komission seuranta- ja raportointitoimien tueksi.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
